

půjčka skutečně povolena, ředitel to potvrdil a prohlásil, že žalovaná může žalobkyni přímo zaplatiti, předloží-li cesi B-em podepsanou. Při postupu druhé částky 3.500 Kč odpověděl ředitel žalované na telefonický dotaz žalující firmy, by zaslala dodatečnou cesi, že žalovaná zmíněnou částku zadrží přesně tak, jako při první cesi. Ani z tohoto ústního prohlášení ani z korespondence stran nelze usuzovati, že se žalovaná zavázala vyplatiti žalobkyni postoupené částky bez ohledu na práva předcházejících věřitelů. Ředitel žalované spořitelny, jemuž náleželo prováděti usnesení ředitelstva a vyplácti zápůjčky, by nebyl býval ani oprávněn, žalovanou k tomu zavázati, poněvadž takový závazek by přesahoval pouhou výplatu povolené zápůjčky postupníkům. Ostatně praví žalobkyně sama v dovolání, že sporné bylo jediné to, zda žalovaná podle dřívější doby postupů žalobkyně (první pořadí) byla povinna platiti především jí, či zda byla oprávněna vyplatiti ze zápůjčky jiným osobám a teprve naposledy žalobkyni. Rozumí tedy tvrzenému ujednání patrně sama jen tak, že mělo býti především zapláceno jí, poněvadž podle pořadí byla první. Záleží tedy jen na tom, kolik by se z částky 24.762 Kč bylo dostalo na žalobkyni, kdyby žalovaná při vypláčení této částky byla dbala pořadí postupníků podle doby, kdy byla o postupech uvědoměna. Poněvadž to nebylo zjištěno, je řízení kusé a nutno je v tomto směru doplniti (§§ 496 čís. 3, 513, 510 c. ř. s.). Pořadí postupu 11.000 Kč bude počítati podle doby, kdy žalovaná byla uvědoměna o původním postupu této částky ze dne 9. července 1928, nikoliv podle doby, kdy obdržela postupní prohlášení ze dne 17. srpna 1928. Neboť žalobkyně prohlásila na postupní listině ze dne 17. srpna 1928 dřívější postup (z 9. července 1928) za neplatný patrně jen proto, že žalovaná tvrdila, že jej neobdržela. Ježto však toto tvrzení žalované se ukázalo býti nesprávným, platí doba, kdy žalovaná byla uvědoměna o původním postupu ze dne 9. července 1928; nelze zmíněné poznámce rozuměti tak, že se žalobkyně tohoto svého pořadí vzdala.

Čís. 13100.

Ten, komu přísluší služebnost cesty a chůze přes dvůr cizí usedlosti, jest povinen, najde-li vrata, v místech průjezdu a průchodu po stranách dvoru zřízená, zavřena, vrata po výkonu svého služebnostního oprávnění za sebou zavřítí.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1933, Rv I 722/32.)

Žalobci jsou vlastníky parcely č. kat. 452/1, cesty přes dvůr usedlosti žalobců, jež jest stížena služebností jízdy a chůze ve prospěch usedlosti žalovaných, kteří tuto služebnost také vykonávají. V roce 1930 postavili žalobci na parcele č. kat. 452/1 a na parcele č. kat. 31/1 dřevěná vrata. Vrata jsou postavena proti sobě na obou koncích dvora, vlastně cesty č. kat. 452/1, takže při výkonu služebnosti cesty (chůze), žalovaní těmito vraty musí projítí (projetí). Žaloba žalovaných, kterou při stavbě vrat na žalobce pro rušenou držbu podali, byla právoplatně zamítnuta. Žalovaní při výkonu služebnosti, najdou-li vrata zavřena, je

za sebou pro výkon služebnosti nezavírají. Žalobou, o niž tu jde, domáhali se žalobci na žalovaných, by žalovaní byli uznáni povinnými vrata žalobců postavená na jejich pozemcích č. kat. 452/1 a stavební parcele č. kat. 31/1 v Z. po výkonu služebnosti chůze a jízdy příslušející jim k pozemku žalobců č. kat. 452/1 za sebou zavíratí, byla-li jimi při výkonu služebnosti nalezena zavřena. Procesní soud první instance uznal podle žaloby. Důvody: Při právním posuzování sporu přichází v úvahu ustanovení § 484 obč. zák., druhá věta, podle níž služebnosti nesmějí býti rozšiřovány, nýbrž spíše, pokud to jejich povaha a účel zřízení dovoluje, musí býti súzovány. Jest jisto, že zřízením vrat, které dříve služebnosti chůze a jízdy nevadily, byla služebnost žalovaných omezena a omezení to soudem právoplatně bylo dovoleno. Žádají-li nyní žalobci jako držitelé statku služebností obtíženého, aby žalovaní při výkonu služebnosti, když vrata najdou zavřena je po výkonu služebnosti zavřeli, spatřuje soud v jejich žádosti omezení služebnosti žalovaných, a to omezení takové, které má na mysli právě shora citovaná věta § 484 obč. zák. Není pochyby, že povaha a zřízení služebnosti shora naznačené omezení to dovoluje. Musí-li si žalovaní vrata před výkonem služebnosti otevřítí, dovoluje povaha služebnosti, by je po výkonu zase zavřeli. Uváží-li se dále ustanovení § 858 obč. zák., kterým jest uloženo vlastníkům břemeno své prostranství uzavřítí a s tím spojené ručení za případné škody a dále ustanovení § 482 obč. zák., že držitel věci služebné není povinen něco konati, nýbrž jen výkon práva trpěti neb něco opomíjeti, jest nutným důsledkem toho, při použití těchto ustanovení na souzený spor, že jest povinností žalovaných po výkonu služebnosti, najdou-li vrata před tím zavřena, zase je zavřítí. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: První soudce posoudil správně věc po stránce právní, uznáv žalované povinnými, by vrata na pozemcích po výkonu služebnosti chůze a jízdy též za sebou zavírali, byla-li při výkonu služebnosti nalezena zavřena, a správně poukazuje první soud k ustanovení § 484 obč. zák. Jest jisto, že žalobci jsou vlastníky těchto pozemků a že mají právo, by pozemků těch vlastnický užili, pokud se výkon služebnosti nemaří, v souzeném případě tím spíše, ježto jde o pozemky tvořící dvůr rolnické usedlosti, pro ni tak důležitý. V souzeném případě opatření, jehož se domáhá žalující strana, výkon služebnosti nikterak neznemožní, ani nestíží, vždyť žalovaní mohou klidně dvorem projeti, a otevření a zavření vrat výkon služebnosti nikterak neznemožňuje. Vlastníci panujícího pozemku mohou sice své právo vykonávati podle libosti, ale právo jejich nesahá tak daleko, by žalobci k vůli volnému průjezdu žalovaných měli vrata otevřena a by tím na svém jmění trpěli škodu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Odvolací soud neposoudil věc, jak mu dovolatelé vytýkají (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) po stránce právní nesprávně, uznáv, že žalovaní, jimž přísluší služebnost cesty a chůze přes dvůr žalobců, jsou, najdou-li vrata v místech průjezdu a průchodu po stranách dvoru zřízená, zavřena, po-

vinni, by vrata ta po výkonu svého služebnostního oprávnění za sebou zavřeli. Podle § 484 obč. zák. jest služebnosti, pokud se to snáší s jejich povahou a účelem, obmezovati. Tvrzení dovolatelů, že se uloženou jim povinností zavíratí za sebou vrata, výkon jejich služebnosti do té míry znesnadňuje, že se činí skoro nemožným, není opodstatněno. Nemožným průjezd dvorem žalobců se tím nestává a může jen jíti o nepatrné zdržení při projíždění dvorem. To však proti právu žalobců jako vlastníků dvora na jeho ohrazení a uzavření na váhu nepadá. Služebnost a její účel se tím nemaří. Nemaří se služebnost a její účel povinností k zavírání vrat ani v době žní, svážení sena a vyvážení hnoje a není proto důvodu omeziti povinnost, zavírání vrat pro uvedenou přesně ani neurčitelnou dobu v ten způsob, že by dovolatelé byli povinni zavíratí vrata teprve koncem dne po výkonu svého služebnostního oprávnění.

Čís. 13101.

Okolnost, že k zajišťovacímu převodu svršků došlo v Německu a že podle německého práva zakládá zajišťovací převlastnění plné, byť i jen dočasné nebo podmíněné vlastnictví, jež by opravňovalo k žalobě podle § 37 ex. ř., jest nerozhodná, jde-li o věci v tuzemsku se nalézající a zde exekucí postižené.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1933, Rv I 1059/32.)

Žaloba o nepřípustnost exekuce (§ 37 ex. ř.) na svršky byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů :

Napadeným rozsudkem byla žaloba o nepřípustnost exekuce podle § 37 ex. ř. zamítnuta z důvodu, že vylučované věci převedeny byly na žalobkyni jen k zajištění a že zajišťovací převod stačí sice k žalobě podle § 258 ex. ř., nikoli k žalobě podle § 37 ex. ř. Dovolání proti tomuto rozsudku, opřenému o dovolací důvody čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s., nelze přiznati oprávnění. Podle předložených prohlášení ze dne 5. prosince 1928 a 27. února 1930, vydaných v H. v Sasku a vedených na důkaz tvrzeného vlastnictví žalobkyně k vylučovaným předmětům, jest přisvědčiti odvolacímu soudu (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), že jde jen o převod vlastnictví k zajištění. Převodem zajištěno býti mělo věno žalobkyně a její pohledávka ze zápůjčky. Závěru, že jde o zajišťovací převod, není na závadu, praví-li se v prohlášení ze dne 27. února 1930, že, nebude-li zápůjčka do určité doby zaplácena, přejdou převedené věci do trvalého vlastnictví žalobkyně, neboť, že případ ten nastal, nebylo žalobkyni v první stoličce ani tvrzeno ani prokázáno. Uvedená prohlášení, vydaná manželem žalobkyně, jsou jasná a určitá. V plenárním rozhodnutí ze dne 9. května 1925 pres. 1385/24 uveřejněném ve sb. n. s. pod čís. 5026, jakož i v dalších rozhodnutích sb. n. s. čís. 5553, 9929, 10.731 a v jiných bylo vysloveno a blíže dovedeno, že zajišťovací